

Ku dhaqan Xafiis D.

FAAFINTA
OFFICIAL
الرسمية

RASMIGA AH
BULLETIN
الجريدة

EE JAMHUURIYADDA SOOMAALIYA

Sanadka 2aad

Muqdisho, 30 Maarso 2014

Lr. 7

Waaxda Maamulka Faafinta Rasmiga ah
Ee Xafiiska Garyaqanka Guud ee Dawladda

FAAFIN SANADLE

Qiimaha waa \$XXX Dollar, lambar waliba – **RUKUNKA**: Sanaddii waa \$XXX Dollar, Soomaaliya gudaheeda – Dibaddeedana waa \$XXX Dollar. Rukunka la weydiisto waqtiga loo gooyay wuxuu ka bilaabmaa 1 Janaayo. Qiimaha Qoritaanku F.R halkii sadar iyo wixii ka yar waa \$XXX Dollar – Rukunka iyo Qoritaanku waxaa la weydiistaa Laanta Maamulka Faafinta Rasmiga ah – Lacagta waxaa lagu bixiniyaa Xafiiska Canshuuraha ee Wasaaradda Maaliyadda.

**KOBNIIN
BOGGA KOOWAAD**

SHARCI

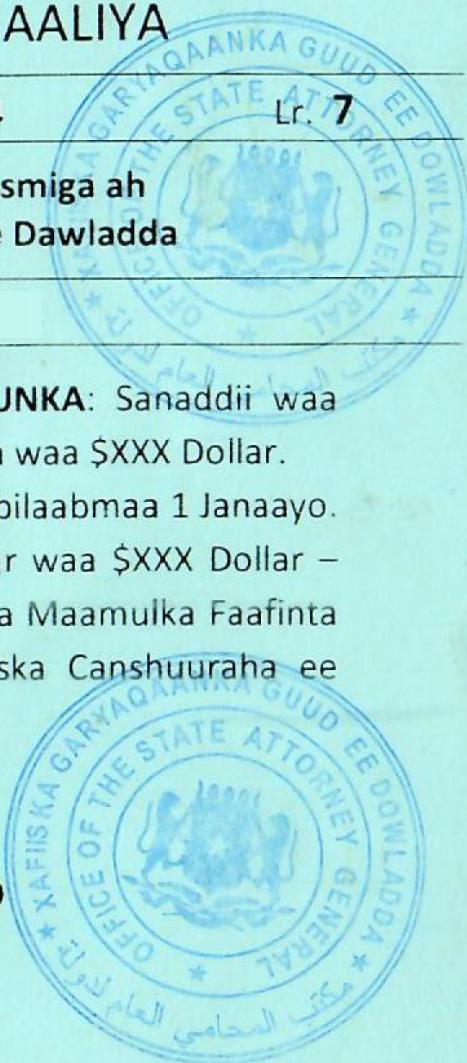
W.M

BOGGA LABAAD

XEER

BILAHA

**SANADKA
2014**

Ku dhaqan Xafiis Û.

FAAFINTA
OFFICIAL

الرسمية

RASMIGA AH
BULLETIN

الجريدة

EE JAMHUURIYADDA SOOMAALIYA

Sanadka 1aad

Muqdisho, 31' December 2014

Lr. £

Laanta Maamulka Faafinta Rasmiga ah
Ee Xafiiska Garyaqanka Guud ee Dawladda

FAAFIN BIL SOO BAXA

Qiimaha waa \$XXX Dollar, lambar waliba – RUKUNKA: Sanaddii wa \$XXX Dollar, Soomaaliya gudaheeda – Dibaddeedana waa \$XXX Dollar. Rukunka la weydiisto waqtiga loo gooyay wuxuu ka bilaabmaa 1 Janaayo Qiimaha Qoritaanku F.R halkii sadar iyo wixii ka yar waa \$XXX Dollar – Rukunka iyo Qoritaanku waxaa la weydiistaa Laanta Maamulka Faafinta Rasmiga ah – Lacagta waxaa lagu bixiniyaa Xafiiska Canshuuraha ee Wasaaradda Maaliyadda

KOBNIIN

BOGGA KOOWAAD

SHARCI

W.M

BOGGA LABAAD

XEER

Bilaha

DECEMBER
2014

Oggolaanshaha Sharciga Guddiga Xuduudaha & Federaalka

MADAXWAYNAHA J.F.S

- MARKUU ARKAY:** Qodobka 87aad, Xarafka 'C' iyo Qodobka 90aad, Xarafka 'F' Dastuurka J.F.S
- MARKUU ARKAY:** Qodobka 49aad iyo Qodobka 111E ee Dastuurka KMG ee J.F.S
- MARKUU ARKAY:** Warqadda Guddoona Golaha Shacabka ee ku saabsan Ansixinta Guddiga Xuduudaha iyo Federaalka Lr. 543/3/1/9/14 ee 22/12/2014

Waxaa uu soo saaray Sharcigaan:

Qodobka 1aad

Laga bilaabo maalinta uu Madaxweynaha Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliyeed saxiixo Xeerkaan, Wawa uu Madaxweynuhu oggolaaday Ansixinta Guddiga Xuduudaha iyo Federaalka ee Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliyeed.

Qodobka 2aad

Waxaa uu Sharcigaan Dhaqangelayaa maalinta uu Madaxweynuhu Saxiixo Wawaana lagu soo saaraya Faafinta Rasmiga ee Jamhuuriyadda Federalka Soomaaliyeed

MUQDISHO: 31/12/2014

XAFIISKA HANTIQHAWKA GUUD	
WAA LA DIMAAN GELIYEY	
DIMAAN NO.	1077/2
TAARIKH	20/12/2014
SAXIIXA NO.	MAP

SHARCIGA DHISIDDA GUDDIGA XUDUUDAH A IYO FEDERAALKA

Cutubka 1: Qodobada Guud

Qodobka 1aad

Ujeedada Sharciga

1. Sharcigan Waxaa lagu dhisay Guddiga Xuduudaha iyo Federaalka si waafaqsan Qodobada 49 iyo 111E ee Dastuurka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya.
2. Guddiga Xuduudaha iyo Federaalka marka uu gudariayo xilkiisa waa ka madaxbannaan yahay awoodaha laanta fullinta iyo hay'ad kasta oo kale wuxuuna u hogaansamayaa oo keliya Dastuurka iyo sharciga.
3. Guddiga Xuduudaha iyo Federaalka wuxuu u xil saaran yahay :
  - a) In uu Xaqijiyo madax-bannaanida iyo dhexdhexasnimada siyaasadeedtalana siyo Baarlamaanka Federaalka Soomaaliyeed dhisidda xuduudaha xubnaha Dawladdaha ka tirsan Federaalka iyo maamullada Gobolada iyo degmooyinka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya.
  - b) Inuu taageero wax ka bedelka deegaanada Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliyeed si loo gaarsiiyo dalka nidaam federali dhameystiran oo ay ku dhan yihiin dhammaan xubnaha ka tirsan federaalka.

Qodobka 2aad

Maqaam Sharciveedka Guddiga

1. Guddiga Xuduudaha iyo Federaalka wuxuu leeyahay shakhsii qaunuuni ah oo uu ku gudan karo waajibaadkiisa shaqo ee sharcigani u ogolaanayo.
2. Guddiga Xuduudaha iyo Federaalka wuxuu sameysanayaa shaabadda iyo astaanta u gaarka ah.

Qodobka 3aad

Xarunta Guddiga

1. Xaruunta Guddiga Xuduudaha iyo Federaalka waa Muqdishu, Caasimadda Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya.
2. Guddiga Xuduudaha iyo Federaalka wuxuu hawlahiisa ku qabsan karaa meel kasta oo ka mid ah Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya. sida dhageysiga dacwadaha, cabashooyinka ama daruufi ku kalifto

Qodobka 4aad
Xilalka iyo Awoodaha Guddiga

1. Guddiga Xuduudaha iyo Federaalka waxuu leeyahay xilalka iyo awoodaha soo socda:

- a) In uu sameeyo daraasaad ku saabsan kala xulashada nidaamka ku haboon sidii loo soohdimeeyn lahaa xuduudaha maamul Goboleedyada iyo sidii loo dhisi lahaa dawladaha xubnaha ka ah Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya.
- b) In uu sameyo dhageysi dadweyne iyo mid xeel dheerayaal ama uu qabto kulamo ku saabsan soohdimeyn ta xuduudaha maamul goboleedyada;
- c) Inuu booqashooyin ku sameyo goobaha si uu ula tashado shacabka deegaanadda khuseeya soohdimeyn ta xuduudaha maamul goboleedyada iyo qaab dhismeedka dawladaha xubnaha ka ah Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya;
- d) Inuu sameyo hawl gal nakhshadeyn ah oo ku saabsan astaameeynta xuduudaha, maamul-goboleedyada iyo qaab dhismeedka Dawladaha xubnaha ka ah Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya hadba sida guddigu u arkay lagama maarmaan;?
- e) In uu aruuriyo fikradaha gobiladda horay u jiray kana diyaariyo warbixin habka ugu wanaagsan ee ay midoobi karaan si ay uga mid noqdaan xubin dawladda federaalka, iyadoo maanka lagu hayo heshiisyada jira iyo wada hadalda u dhexeeyaa gobilada sida haboon;
- f) Inuu latashado talana uu siiyo maamul goboleedyada hada jira ama degmooyin ama nidamaanka xukuumad goboleed go'aan uga gaari laheyd habkii ugu biiri lahaayeen Maamul Goboleed ama maamul goboleedyo hore u jiray si ay xubin uga noqdaan dawladda federaalka;
- g) Inuu Baarlamaanka Federaalka uu soojeediyo talooyin ku saabsan arimaha soohdimeyn ta xaduudaha muumul-goboleedyada iyo dawladaha xubnaha ka noqonaya Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya; iyo
- h) In uu fulliyo wixii kale hawl ah uu sharciga ama Dastuurka u xilsaaro.

2. Guddiga xuduudaha iyo Federaalka wuxuu hawl gelin karaan xeel dheerayaal qaran ama caalami oo leh khibrad lahubo dhanka soohdimeeynta xuduudo maamuleedka degmooyinka iyo gobolada ee dalka gudihiisa hadba sida ugu habboon ee Guddigu u arko lagama maarmaan.

Cutubka 2aad: Dhismaha Guddiga

Qodobka 5aad Habraaca Magacaabista

- 1) Wasirka Arrimaha Gudaha iyo Federaalka waa inuu mudo 30 maalmood gudohood ah ka bilaabata taariikhda sharcigaan dhaqaangalo , ka dib la tashiyo lala yeeshay qeebaha Gobolada oo ay ku jiraan Maamul Goboledyada ku meel gaarka ah, u gudbiyaa Golaha wasiirada liiska musharixiinta si looga xusho sagaal xubnood sida waa faqsan Dastuurka KMG, kuwaas oo noqonaya xubnaha guddiga Xuduudaha Federaalka .
- 2) Golaha Wasiirda mudo sodon maalmood (30) gudahood waxay Golaha Shacabka usoo gubniyaan sagaal musharax oo ay soo ansixyeen in ay noqdaan xubnaha Guddiga xuduudaha iyo Federaalka ee ku xusan , faqradda (1) ee Qodobkan.Federaalka
- 3) Sodon maalmood gudohood (30) , ka bilaabata marka la horkeeno , Golaha Shacabka magacyada musharixiinta ,kadib marka uu kasoo baaraandego guddiga arimaha Gudaha, Maamuladda Gobollada, Federaalka iyo amniga qaranka wuxuu Goluhu dhageysanaya musharixiinta si uu u tixgeliyo aqoontooda, waayo aragnimadooda iyo aragtidooda fog ay ku tiigsanayaan jagada xubnimada Guddiga xuduudaha iyo Federaalka
- 4) Marka uu dhammaado dhegeysiga Musharaxiinta ee ku xusan Farqadda (3) ee Qodobkan, Golaha Shacabka wuxuu xubin kasta oo la soo magacaabay ku ogolaanayaan cod hal dheeri ah xubnaha Golaha fadhiya.
- 5) Haddii hal musharax ama ka badan la diido sida ku xusan Farqadda (4) ee Qodobkan, waa in lagu soo buuxiyaa habraaca ku xusan Faqraddaha (1, 2,3,4) ee Qodobkan.
- 6) Mar hadii Golaha Shacabka soo ansixiyo sagaalka musharax sidaa ku xusan Faqraddaha (3) ilaa (5) ee Qodobkan, Madaxweynaha JFS

wuxuu soddon maalmood (30) gudehood si rasmi ah ugu soo magacaabayaa xubnahan in ay noqdaan xubnaha Guddiga xuduudaha iyo Federaalka.

- 7) Si loo dhawro miisaanka jinsiga laba (2) ka mid ah 9 (sagaalka) xubnood ee Guddiga lamagacaabayo waa in ay dumar noqdaan.

Qodobada 6aad **Shuruudaha ka mid noqoshada Guddiga**

1. Dhammaan dadka lagu magacabay habraaca ku xusan Qodobada Saad ee Sharcigan waa in ay buuxiyaan shuruudaha soo socda:
  - a. Waa in uu yahay muwaadin Soomaali ah;
  - b. Waa in ay da'diisa ka yarayn 40 jir;
  - c. Waa in uu leeyahay caafimaad wanaagsan oo u suurtogelinaya gudashada waajibaadkiisa;
  - d. Waa in uu haystaa shahaado jaamacadeed oo la aqoonsan yahay ama uu leeyahay waayo-aragnimo la xiriirta maamulka Xuduudaha deegaanada iyo Federaalka
  - e. Waa in taarikh-nololeedkiisu ka maran yahay sumcad xumo shakhsiyadiisa wax u dhimi karta ama su'aallo ka keeni karta hufnaantiisa iyo daahfurnaantiisa;
2. Sida uu qabo Qdobka 111E (4) ee Dastuurka sida ku-meel-gaarka loo ansixiyay, Guddiga Xuduudaha iyo Federaalka guud ahaan waa in uu madaxbannaan yahay, dhexdhixaad yahay, matalaa qaybaha deegaanada Soomaali oo dhan, loona dhan yahay.

Qodobka 7aad **Qaab-dhismeedka Guddiga**

1. Guddiga Xuduudaha iyo Federaalka wuxuu ka kooban yahay xubnaha soo socda:
  - a. Guddoomiye;
  - b. Guddoomiye Ku-xigeen;
  - c. Xoghayaha Guddiga; iyo
  - d. Lix (6) xubnood oo kale.
2. Guddiga Xuduudaha iyo Federaalka wuxuu xubnihiisa ka dhex dooranaya Guddoomiye, Guddoomiye Ku-xigeen iyo Xoghaye kasoo kulankiisa ugu horeeya shir-guddominaya xübinta ugu da'da weyn.

3. Guddoomiyaha waa Madaxa Guddiga Xuduudaha iyo Federaalka wuxuuna masúul ka yahay arrimaha soo socda:

- a. Isugu yeeridda iyo Guddoominta shirarka Guddiga;
- b. Hagidda iyo u kuurgelidda hawlaho Xoghaynta Guddiga;
- c. Xoojinta iyo joogteynta xiriirkha shaqo ee kala dhexeeya Guddiga Xuduudaha iyo Federaalka, Baarlamaaka Federaalka, Hay'adaha kale ee Qaranka ee ay khuseeyaan arrimaha maamulada degmooyinka iyo gobolada;
- d. U kuurgelidda daraasado cilmi baaris, xog raadin iyo hawlaho la xiriira latashiyo sida lagu qeexay sharcigan; iyo
- e. Fulinta wixii waajibaad kale ah ee uu sharciga u xilsaaro.

4. Guddoomiye Ku-xigeenka wuxuu masúul ka yahay arrimaha soo socda:

- a) Hawl kasta oo uu u xilsaaro Guddoomiyaha Guddiga;
- b) Inuu qabto hawsha iyo waajibaadka Guddoomiyaha Guddiga marka uu maqan yahay ama ay ku timaado Xaalad xil-gudasho la'aan joogta ah; iyo
- c) Hawl kasta oo kale oo uu u xilsaaro Dastuurka ama Sharciga.

5. Xoghayaha Guddigu wuxuu mas'uul ka yahay arrimaha soo socda:

- a) Waa madaxa maamulka Guddiga mas'uulna ka ah hagidda hawlaho xoghaynta;
- b) Xoghayaha Guddiga wuxuu noqonayaa madaxa xogheeynta isla markaana amraya hawalaho xogheeynta si waafaqsan habraacyada iyo sharciga;
- c) Xoghayaha wuxuu mas'uul ka yahay hawl qabadka maamulka ee guddiga Xuduudaha iyo Federaalka oo ay ka mid yihii:
  - (i) Fulinta wixii waajibaad ah ee uu Guddiga u xilsaaro; iyo
  - (ii) Fulinta wixii waajibaad kale ah ee uu u xilsaaro Dastuurka iyo sharcigan.

Qodobka 8aad Xogheeynta Guddiga

1. Guddiga Xuduudaha iyo Federaalka wuxuu yeelanayaa Xogheyn iyo hawl-wadeenada maamul oo laga maarmaan u ah fulinta hawiahooda kuwaas oo lagu soo qorayo si waafaqsan sharciga shaqaalaha rayidka.

2. Xoghaynta Guddiga waxay mas'uul ka yihiin:

- a) Hawl-Maalmeedka Guddiga iyo kormeerka hawl-qabadka hawladeenada Maamulka Guddiga oo aan ku jirin xubnaha ku xusan Qodobka 7aad ee sharcigan;
- b) Diyaarinta kulamada iyo hawlaha Guddiga hadba sidduu Guddoomiyaha ama Xoghayaha Guddiga u faro;
- c) Diyaarinta iyo qaban-qaabinta safarada hadba sida uu Guddoomiyaha ama Xoghayaha u faro;
- d) Kaydinta maxdar-qoraalada kulamada Guddiga iyo dokumintiyada kale;
- e) La xiriirka Xukuumadda Federaalka, Maamullada Gobollada eejira, Khuburada, Marqaatiyaasha, Wakiilada deegaannada iyo shaqsiyaadka ama hay'adaha kale ee muhiimkaah, hadba sida uu Guddoomiyaha ama Xoghayaha Guddiguuu faro;
- f) Inuu qabto hawlo kale ee uu faro Guddoomiyaha ama Xoghayaha

**Qodobka 9aad
Kulamada Guddiga:**

- 1. Guddiga xuduudaha iyo Federaalka wuxuu yeelanayaa Kulamo caadi ah ugu yaraan bishiiba mar;
- 2. Haddii shan xubnood oo ka tirsan Guddiga Xuduudaha iyo Federaalka ay codsadaan kulan aan caadi ahayn, Guddoomiyuhu wuxuu isugu yeerayaa kulan aan caadi ahayn;
- 3. Dhammaan kulamada Guddiga Xuduudaha iyo Federaalka, waxaa shir Guddoominaya Guddoomiyaha, marka uu maqan yahayna Guddoomiye ku-xigeenkä; iyo
- 4. Haddii Guddoomiyaha iyo ku xigeenkiisa ay maqan yihiin, xubnaha jooga waxay cod aqbaliyad ku dooranayaa shir Guddoomiye ku meel gaar ah si uu u shir guddoomiyo kulanka;

Qodobka 10aad
Muddada Xil-heynta Guddiga

1. Guddiga Xuduudaha iyo Federaalka waxaa loo dhisay muddo ku jaan go'an madashaBaarlamaanka Federaalka oo xiligiisa dhammaanayo August 2016;
2. Guddiga Xuduudaha iyo Federaalka wuxuu u soo gudbinaya taloooyinkiisa ku saabsan soohdimooynika Xuduudaha degmooyinka iyo Maamul-goboleedyada iyo qaab dhismeedka dowladaha Xubnaha ka ah Federaalka ka hor dabayaqaqada December 2015;
3. Guddiga Xuduudaha iyo Federaalka kadib marka uu u soo gudbiyo taloooyinkiisa Baarlamaanka Federaalka, Guddigu wuxuu sii haynayaa Xilka ilaa iyo inta ay ka dhammaaneyso mudo xiliyeedka August 2016, taasoo loogu tala galay inuu ku soogabagabeeyo warbixinta hawl-qabadkiisa diyaarna u ahaado wixii su'aalo weydiin ah ee Golaha Shacabka uga yimaada.

Qodobka 11aad
Waayidda Xubinnimadda Guddiga

1. Xubinnimadda Guddiga Xuduudaha iyo Federaalka waxaa lagu waayi karaa arrimaha soo socda:
  - a) Marka xubinta ay ku timaado geeri;
  - b) Marka uu xubinta go'aansado inuu iska casilo isagoo bixinaaya bil ka hor ogeysiin qoraal ah oo ku saabsan casilaadiisa;
  - c) Marka xubinta lagu helo dembi ku saabsan faldembiyeed uu galay kaas oo gaarsiisan xukun Maxkamadeed;
  - d) Marka xubinta ay ka soo qeybgeliweydo lix kulan oo isku xigta ee guddiga isagoo wax cudurdaar ah u soo gudbin guddoomiyaha; ama xoghayaha;
  - e) Hadii ay ku timaado xaalad caafimaad oo xilkiisa la gudan waayo.
2. Kadib marka xubinta ay weydo xubinnimadda, todobo maalmood gudhood sida ku xusan Farqadda 1aad ee Qodobkan, Guddoomiyaha guddiga Xuduudaha iyo Federaalka wuxuu wargelinaya Baarlamaanka Federaalka iyo Xukuumadda si loo soo buuxiyo xubintaas si waafaqsan Qodobka 5aad ee Sharcigan.

Qodobka 12aad
Xassaanadda Xubnaha Guddiga iyo Hay'adda

1. Dhismooyinka iyo xafiisyada Guddiga Xuduudaha iyo Federaalka lama baari karo iyadoo ogolaansho laga haysan Maxkamadda Sare ee Federaalka.
2. Xubnaha, Guddiga Xuduudaha iyo Federaalka laguma soo oogi karo dacwad la xirriirta hawl-gudashadooda,haddii uu sharciga ku xadgudbin

Cutubka 3aad: Xeer-hoosaadka Guddiga

Qodobka 13aad
Habraaca Go'aan gaarista

1. Guntanka kulanka Guddiga Xuduudaha iyo Federaalka wuxuu ku ansaxayaa shan (5) xubnood.
2. Guddigu wuxuu go'aankiisa ku gaarayaa cod aqlabiyyad ah ee tirada guud ee xubnaha Guddiga.
3. Hadii codadka isla eekaadaan waxaa la raacayaa dhinaca uu Guddoomiyaha u codeeyo.

Qodobka 14aad
Hawlahaa Cilmi Baarista ee Guddiga

1. Guddiga Xuduudaha iyo Federaalka wuxuu iskiisa u sameysan karaa cilmi baaris ama uu u wakiilan karaa xubno ka tirsan Guddiga si ay u sameeyaan daraasaad gaar ah oo ku saabsan su'aalo la xiriira waajibaadka hawlhiisa.
2. Xogheynta Guddiga Xuduudaha iyo Federaalka isagoo ka amarqaadanaya Guddoomiyaha ama Xoghayaha Guddiga si uu u siiyo xubnaha loo igmaday inay sameeyaan daraasad wax alaale wixii taakuleyn ee suurtagal ah si ay u gutaan hawlahaa loo xilsaaray.
3. Guddiga Xuduudaha iyo Federaalka waxay shaqaaleysan karaan xeel dheerayaal si ay u qabtaan daraasado gaar ah oo ku saabsan su'aalo la xiriira hawlahaa iyo waajibaadka Guddiga taasoo miisaaniyadiisa Guddigu ansixiyo.

Qodobka 15aad
Dhageysiga Dadweynaha, khubarada iyo Markhaatiyaasha

1. Guddiga Xuduudaha iyo Federaalka waxay qaban karaan dhageysiyo dadweyne,khubaro iyo markhaatiyaal si ay u helaan xog iyo taloojin ku saabsan arrimola xiriira hawlahaa iyo waajibaadka Guddiga;
2. Waxaa diyaarinaya dhegeysiyada dadweyne ee ku xusan Faqradda 1aad ee Qodobkan Xogheynta Guddiga Xuduudaha iyo Federaalka isagoo ka amar qaadanaya Gudoomiyaha ama Xoghayaha Guddiga;
3. Dawladda Federaalka, Maamul-goboleed, Gobollada iyo Degmooyinka waa in ay gacan ku siiyan gudashada waajibaadkiisa ku qeexan Faqradda 1aad iyo 2aad ee Qodobkan;
4. Guddigu waa in uu si dheelitiran gobolada dalka uga fuliyaa dhageysiga iyo latashiga dadweynaha,khubarada iyo marqatiyaasha si Waafaqsan Qodobkan.

Qodobka 16aad
La kulanka Bulshada deegaannada

1. Guddiga Xuduudaha iyo Federaalka wuxuu la kulmayaa bulshada deegaanadaas si uu u helo afkaartooda hadba sida ay u doorbidayaan soohdimeynta Xuduudaha deegaannada iyo maamul-goboleedyada iyo dhisidda Xubnaha ka tirsan Dawladda Federaalka;
2. Xogheeynta Guddiga Xuduudaha iyo Federaalka isagoo ka amar qaadanaya Gudoomiyaha ama Xoghayaha Guddiga wuxuu abaabulayaa uuna diyaarinayaas safaradda lagama maarmaanka u ah la kulanka deegannada;
3. Dawladda Federaalka, Maamul-goboleed, Gobollada iyo Degmooyinka in ay gacan ku siiyan Guddiga gudashada waajibaadkiisa ku qeexan Faqradda 1aad iyo 2aad ee Qodobkan.

Qodobka 17aad
Soo Gudbinta Talooyinka Guddiga

1. Guddiga Xuduudaha iyo Federaalka wuxuu u soo gudbinayaan Baarlamaanka Federaalka talooyinkiisa la xiriira xog-helidda, cilmi barista iyo hawlahaa la tashiga ay sameeyeen mudadda ay xilka haayeen si waafaqsan nidaamka Dastuurka sida KMG loo ansixiyay iyo Sharcigan;
2. Guddiga Xuduudaha iyo Federaalka wuxuu u soo gudbiyaan Baarlamaanka Federaalka talooyinkooda ku saabsan soohdimeynata Xuduudaha maamul-goboleedyadda iyo dhisidda Dawladdaha xubin ka noqonaya Federaalka ugu dambeyn Diseembar 2015;
3. Tala soo jeedinta Guddiga Xuduudaha iyo Federaalka ee ku xusan faqradda (2) ee qodobkan waa inay ku salaysnaato ujeeddada nidaamka federaalka iyo shuruudaha lagu dhisayo Dawladaha xubinta ka ah Dawladda Federaalka si waafaqsan Dastuurka sida KMG ah iyo sharcigan.

Qodobka 18aad
Ujeedooyinka Nidaamka Federaalka

1. Ujeedooyinka loo dhisayo nidaamka Federaalka Soomaaliya waa sida soo socoto:
  - a) Si waafaqsan Qodobka 50 (a) ee Dastuurka sida KMG ah loo ansixiyay ujeedada waa inuu dhisaa Xukuumadda ku dhisan dimoqraadiyad iyo la xisaabtan dadweyne;
  - b) Si waafaqsan Qodobka 50 (b) iyo (f) ee Dastuurka sida KMG ah loo ansixiyay ujeedada waa in si wax ku ool ah loo siyaa Xukuumadaha awoddha uruurinta dakhliga hadba heerka Xukuumadeed si waxtar leh ;
  - c) Si waafaqsan Qodobka 50 (c) iyo (g) ee Dastuurka sida KMG ah loo ansixiyay, ujeedada waa in la helo xiriir ku saleeysan iskaashi iyo istaageerid u dhixeyya Xukuumadaha ka tirsan dawladda federaalka dhixdooda iyo Xukuumadaha dawladda ka tirsan Federaalka iyo dawladda Federaalka, waa helitaanka midnimo qaran iyo xalinta khilaafadka si wadahadal iyo dib-u-heshiisiin;

- d) Si waafaqsan Qodobka 50 (d) iyo (e) ee Dastuurka sida KMG ah loo ansixiyay ujeedada sinaanta waxay tahay in qayb kastoo ka tirsan JFS ay ku noolaato adeegyo iyo taageero siman ay ka hesho Xukuumadda Federaalka iyo in kheyraadka iyo dakhliga loo qaybsado dhammaan dalka si caddalad ah;
  - e) In ujeedada noqoto sidii loo dhisi lahaa loona adkeeyn lahaa maamullo awood leh oo xubin ka ah Dawladda Federaalka;
  - f) In ujeedada noqoto sidii loo kobcin lahaa dhaqaalah, hormarinta bulshada iyo sare u qaadidda nolosha umadda Soomaaliyeed;
  - g) Ujeedada guud waxay tahay xaqijinta midnimo qaran, amni iyo degenaansho dalka iyo ummadda Soomaaliyeed.
2. Tala kasta oo ay soo gudbiyaan Guddiga Xuduudaha iyo Federalaayeta uusan waafaqsaneyn u jeedooyinka ku xusan Farqadda (1) ee Qodobkan wuxuu noqonaya mid wax kama jiraan ah oo aan la qaadaneeyn.

Qodobka 19aad

Shuruudaha kamid Noqoshada Dawladda Federaalka

1. Shuruudaha looga baahan yahay dawlad cusub oo xubin ka noqonaysa Jamhuuriyadda Federaalaka Soomaaliya waxaa ka mid ah:
- a) In xuduudaheeda si cad u qeexnaadaan iyadoo laga ambaqaadayo xuduudihii gobalddii jiray 1991ka hor, sida ku xusan Qodobka 49(5) ee Dastuurka sida KMG loo ansixiyay;
  - b) In dhismaheedu ka sameysmo ugù yaraan labo gobol ama ka badan oo ka mid ah goboladii jiray 1991 ka hor ayagoo go'aankooda xor u ah ku midooba, sida ku xusan qodobka 48 (2) iyo 49 (6) ee Dastuurka sida KMG loo ansixiyay;
  - c) In xuduudaheeda uu ansixyo Golaha Shacabka, sida ku xusan qodobka 49 (1) ee Dastuurka sida KMG loo ansixiyay;
  - d) In la hubiyo in ay leedahay karti maamuleed oo ay ku maamusho kuna xukunto degaankeeda oo ka tirsan Federaalka;
  - e) In ay karti u leedahay dakhli uruurin iyo dhaqaale ilaa intii suurtagal ah oo gaarsiin kara isku filnaasho;

- f) Kadib markii la hubiyo in ay hanan karto ay xaq u yeelanayso in kheyraadka dabiiciga ah ay u hesho si cadaald ku dhelitiran oo la mid ah dawladaha kale ee cusub oo xubno ka ah Dawladda Federaalka;
  - g) In tirada dadka degaankeeda deggan la egyahay tiro ilaa heer u dhigma dadka deggan dawladaha cusub oo dhowaan la dhisay xubinna ka ah Federaalka; iyo
  - h) In aysan yeelan awood dhaqaale iyo mid siyaasadeed ka sareysa oo lagu handdadi kara awooddha Dawladda Federaalka iyo midnimada qaranka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya.
2. Talo kasta oo Guddiga Xuduudaha iyo Federaalka soojeediyoo oo aan waafaqsaneyn ujeedooyinka iyo shuruudaha ku xusan Farqadda (1) ee Qodobkan waa wax kama jiraan.

**Qodobka 20aad: Habraaca Nidaamka Federaalka
Habraaca Dhisidda iyo Aqoonsiga Dawladda Xubinta ka ah
Federaalka**

Qodobkaan wuxuu hagayaa Guddiga Xuduudaha iyo Federaalka si uu u raaco habraaca lagu dhisaayo nidaamka Federaalka dalka:

1. Guddiga Xuduudaha iyo Federaalka marka la dhiso ka dib, wuxuu daraasad ku sameynaya dhammaan gobollada dalka Soomaaliya si uu u ogaado arrimaha soo socda:
  - a) Cufnaanta Baaxadda dadka deegaanka ku nool iyo qaab degaaneedkiisa;
  - b) Kheyraadka dabiiciga laga helo , dhismooyinka kaabayaasha dhaqaale , awoodiisa maamul iyo arrimaha uu u baahan yahay
  - c) Waxaa laga hawl gelin karaa siyaasiinta xogogaalka u ah arrimaha deegannada iyo abaabulka qaybaha dawladda xubin ka noqoneysa Federaalka, oo ay ka mid yihiin , kuna koobneyn, maamulada ka jira degmooyinka iyo gobolada, hogaamiye dhaqameedka deegaanka, Haweenka iyo qaybaha kala duwan ee Bulshada;
  - d) Iyo wixii kale uu Guddigu u arko inaan looga maarmiin dhameystirida dawladnimada sid ku xusan Qodobka 19 ee Sharcigan;

2. Guddigu wuxuu abaabulka iyo qaabaynta dawlda xubin ka noqoneysa Federaalka si balaaran kala tashanaya:
  - a) Bulshada degen degaanka;
  - b) Siyaasiyiinta gobolka oo ka mid yihiin maamulka degmada ama gobolka, madax dhaqameedyada, dadka laga tiro badan yahay;
  - c) Xukuumadda Federaalka;
  - d) Xildhibaanada ka tirsan Baarlamaanka Federaalka;
  - e) Iyo in laga qayb geliyo koox kasta ama hay'ad kasta oo loo arko lagama maarmaan si loo xaqijiyo in si buuxda looga qayb qaato una noqoto hawsha Guddiga mid daahfur.
3. Guddiga wuxuu abaabulayaa daraasado uu ku sahminayo doorbidka daka gobolada degan oo ay ku kala xushaan hadba nidaamka la haboon in loo qaabeeyo dawlada xubin ka noqoneysa Federaalka iyo dhismaha maamulada degmooyinka iyo gobolka oo dadweynaha deegaanka la haboon.
4. Guddigu wuxuu fulinaya hawl galo uu ku fududeeynayo wada hadal heer qaran oo looga wada xajoodo qaban qaabada iyo qaabeynta dawlada xubin ka noqonaya Federaalka iyo shir weeyne wada tashi ee heer Qaran oo ay ka soo qayb galayaan wakiilo matala dhamaan gobolada dalka, wuxuuna shirweynahan ka tala bixinaya habraaca qaab dhismeendka ugu haboon oo si mideeysan loogu dhisi karo dawlada xubin ka noqonaya Federaalka, deegaandda, Goboladda iyo danaha Qaranka.
5. Guddiga Xuduudaha iyo Federaalka waxey dersayaan qeybaha bulshada kala duwan, dhaqanka iyo xaaladaha siyaasadeed ee gobol kasta kamid ah Jamhuuriyada Federaalka Soomaaliya wuxuuna horgelynaya qiimeyntiisa xukuumadda Federaalka iyo maamul-goboleed dhisan si ay talooyinkooda ugu daraan ka hor intaan Baarlamaanka la horgelyn.
6. Guddigu wuxuu Baarlamaanka Federaalka u gudbinaya talooyinkiisa ku saabsan dhismaha iyo sida ay u sameeysmayaan dawlada xubin ka noqonaya federaalka , talooyinkaas oo ku saleeysan xogtii uu ka soo ururiyay daraasaadkiisa iyo nidaam u dhexeeyaa dadka degaanada iyo gobolada kuna dheeli tiran sinaan iyo xaq soor.
7. Baarlamaanka Federaalka marka uu ka baaraandego talooyinka guddiga kadib, wuxuu soo saarayaa sharci lagu dhisaayo laguna aqoonsanaayo dawlada cusub oo ka mid noqonaaya xubnaha Dawladda Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya si waafaqsan Qodobka 49 (1) ee Dastuurka

Qodobka 21aad

Xiriirka ka dhexseeya Guddiga iyo Maamul-goboleedyada jira

1. Guddiga Xuduudaha iyo Federaalka waxa la yeelanayaan xirriir wada shaqeyn Maamul Goboleedyada jira ama hay'adaha maamula ee gobolada marka ay sameynayaan soohdimeynta degmooyinka iyo gobollada;
2. Maamul-goboleed jira iyo Hay'adaha maamulada gobollada waxay siinayaan Guddigu Xuduudaha iyo Federaaleeynta xog ku saabsan sidii loo soohdimeeyn lahaa degmooyinka iyo gobollada isla markaana taageero ku siiyan Guddigu inta suurta galka ah awoodooda dhaqale iyo farsamo;
3. Guddiga Xuduudaha iyo Federaaleeynta wuxuu u soo gudbinayaan degmooyinka iyo maamul-goboleed ama hay'adaha maamula gobollada qoraal ku saabsan taloooyinkiisa iyo fikradhiisa ku aadan soohdimeynta Xuduudaha.

Cutubka 4aad: Qodobo Qubane ah

Qodobka 22aad Miisaaniyad Sanadeedka

1. Guddigu wuxuu yeelanaya miisaaniyad u gaar ah oo ka mid ahaaneysa miisaaniyadda guud ee Qaranka si waafaqsan Qod.110 (4) ee Dastuurka.
2. Guddigu wuxuu u madaxbanaan yahay maamulidda miisaaniyadda loo qoondeeyay si waafaqsan shuruucda maaliyadda ee maamulka dawlladda.

Qodobka: 23aad

Warbixin

1. Gudiga Xuduudaha iyo Federaaleeynta wuxuu soo gudbinayaan warbixno qoraal ah oo ku saabsan gunaanadka xog ururinta hawlihiisa Afartii biloodba mar;
2. Warbixinta Guddiga Xuddudaha iyo Federaaleeynta sida ku xusan Farqadda (1) ee Qodobkan inay ka kooban tahay wixii ku soo kordha arrimaha ku saabsan soohdimeynta degmooyinka iyo maamul-goboleedyada iyo dhisidda dawladaha xubnaha ka noqonaya Dawlladda Federaalka.

Qodobka: 24aad
Xuquuqda iyo Dheefsiinta Xubnaha Guddiga Xuduudaha iyo
Federaalka

1. Xubnaha Guddiga Xuduudaha iyo Federaalka waxay xaq u yeelanayaan gunno bileed si waafaqsan habraacyada ay Xukuumada Federaalka Soomaaliya ay ku dhaqanto waxay kaloo Xubnaha Guddiga xaq u leeyihin guno safar iyo kharajyo kale ay ku fuliyaan shaqooyin la xiriira xil gudashada iyo hawlahaa Guddiga.
2. Xubin kastoo ka mid ah Guddiga Xuduudaha iyo Federaalka waxay xaq u leedahay hal bil oo fasax ah sanadkiiba.

Qodobka: 25aad
Baab'i'in

Waxaa la baabi'iyay sharci kasta oo ka soo horjeeda ama aan la socon Karin xeerkan.

Qodobka: 26aad
Dhaqan-galka Sharcigan

1. Sharcigan wuxuu dhaqan galayaa marka uu ansixiyo Baarlamaanka, Madaxweynaha saxiixo laguna soo saaro faafinta rasmiga ah Jamhuuriyada Federaalka.